

Inhoudsopgave

Visie type 3	2
Streefdoel	2
Type 3: Net iets anders.....	2
Onze aanpak	3
1. Doos van gevoelens, IK + JIJ = WIJ.....	3
2. Ervaringsgericht werken.....	3
3. Rusthoek/denkhoek in de klas en/of time-out ruimte	3
4. Sport en spel.....	4
5. Driedaagse of losse sociale activiteiten	4
6. Gestructureerd werken	4
7. Belonen en straffen.....	4
Afspraken bij het stellen van ongewenst gedrag	5

Visie type 3

Streefdoel

Als type 3–afdeling in onze school spelen we, naast ouders en/of andere betrokkenen, een belangrijke rol in de ontwikkeling van onze leerlingen met sociale en sociaal-emotionele problemen, karakteriële en gedragsmoeilijkheden. Ons streefdoel is de leerlingen de kans te bieden om zich in hun totaliteit te ontwikkelen tot volwaardige mensen die zich kunnen handhaven in de maatschappij (werk, gezin, verenigingen, ...)

Om tot dit streefdoel te komen, stimuleren we de leerlingen op volgende leergebieden:

- **Sociaal-emotionele ontwikkeling:**
Vb. Leren samenspelen zonder ruzie.
- **Leren leren:**
Vb. Zelfstandig of probleemoplossend leren werken, denken.
- **Lichamelijke opvoeding:**
Vb. Grofmotorisch en kleinmotorisch ontwikkelen.
- **Muzische opvoeding:**
Vb. Stimuleren van creatief handelen en denken.
- **Nederlands:**
Vb. Zich duidelijk maken via gesproken taal en geschreven taal begrijpen.
- **Wiskunde:**
Vb. Op een aanvaardbare manier met geld leren omgaan.
- **Wereldoriëntatie:**
Vb. Kennis verwerven van de hen omringde wereld.

Type 3: Net iets anders

Type 3-onderwijs werkt vooral aan een aantal basiscondities. Deze worden verondersteld aanwezig te zijn om tot leren te komen:

- Zelfvertrouwen
- Zich veilig voelen
- Leerinteresse en leergierigheid
- Toelaten van hulp
- Werken aan een positieve ingesteldheid en succeservaring

Bij type 3-leerlingen zijn ze meestal niet (allemaal) aanwezig. Een gevolg hiervan is dat de leerlingen moeilijk gedrag stellen, wat meestal een kreet van pijn en een overlevingsstrategie maar vooral een hulpvraag is. Als team willen wij hieraan tegemoet komen. Daarom primeert binnen type 3-onderwijs de sociale en sociaal-emotionele ontwikkeling boven het schoolse presteren. Toch trachten we iedere leerling te begeleiden om een zo hoog mogelijk schools, cognitief peil te bereiken. Rekening houdend met de capaciteiten van ieder individueel kind, hun sociaal-emotionele problemen en/of beperkte cognitieve mogelijkheden, leerhouding trachten we de overstap naar het voortgezet onderwijs zo goed mogelijk voor te bereiden.

Onze aanpak

De juiste aanpak vinden is niet vanzelfsprekend omdat type 3-onderwijs vertrekt vanuit een complexe beginsituatie. Geen enkele leerling hoort thuis in een vakje waardoor we vaak met heterogene groepen te maken krijgen.

In de sociaal-emotionele ontwikkeling zijn de volgende aspecten heel waardevol:

- Zich emotioneel goed voelen
- Zelfwaardegevoel
- Zich als persoon present stellen
- Gemotiveerd zijn
- Zich vitaal en gezond voelen
- Plezier hebben
- Tot rust komen
- Zich geborgen voelen
- Zich verbonden voelen
- Interesse tonen
- Nieuwsgierig zijn
- Initiatief nemen
- Betrokken zijn
- Speels en creatief

Daarom vertrekt onze aanpak zowel vanuit de noden van de klasgroep als die van de individuele leerling. Die wordt vastgelegd in een handelingsplan (individueel – en klaswerkplan) in overleg met het hele team (klasleerkracht, paramedici, psycho- en peda-sociaal personeel, ouders, opvoeders, CLB, ...).

Om tegemoet te komen aan deze noden maken we o.a. gebruik van volgende middelen:

1. Doos van gevoelens, IK + JIJ = WIJ

(communicatie-set bij het concept relationele vorming in de katholieke basisschool)

Werkwijze om gevoelens te erkennen, herkennen, verwoorden, ervaren en er adequaat mee om te gaan, zowel bij jezelf als in interactie met anderen.

2. Ervaringsgericht werken

Vertrekkend vanuit de gevoelens, noden en interesses (welbevinden) van de leerlingen, bieden we hen een waaier aan activiteiten en inhouden aan, die de kans geven tot het intens ervaren, zich te bewegen op de rand van zijn mogelijkheden (betrokkenheid), van zijn eigen ik in zijn leefwereld en in verbondenheid met zijn ruimere omgeving.

3. Rusthoek/denkhoek in de klas en/of time-out ruimte

De leerkracht kan in de klas een aparte ruimte voorzien (vb. afgeschermd met een schotje) om tot rust te komen, om na te denken over zijn gedrag, om zich te herpakken. Dit is een ruimte waarin de leerlingen, in afzondering, hun agressie kunnen uiten en/of tot kalmte kunnen komen en waar ze tegen zichzelf en anderen beschermd worden. De time-out ruimte is niet als straf

bedoeld. Maar de leerlingen verblijven in deze ruimte tot ze rustig zijn en voor rede vatbaar. Dit wordt ook zo naar de leerlingen verwoord.

4. Sport en spel

Al spelend en/of bewegend zichzelf ontdekken, zichzelf in de ruimte kunnen plaatsen en zichzelf in interactie met anderen kunnen handhaven. Enkele belangrijke doelstellingen hierbij zijn:

- Samenspelen
- Rekening houden met elkaar
- Omgaan met winnen en verliezen
- Zich houden aan spelregels
- Zorg dragen voor zichzelf, de anderen en het materiaal
- ...

5. Driedaagse of losse sociale activiteiten

In een andere, niet-schoolse omgeving en op een speelse manier elkaar leren kennen en het groepsgevoel en de verbondenheid met elkaar stimuleren. Dit trachten we te bereiken door samen activiteiten te beleven, samen te eten, samen problemen te overwinnen. Het groepsgevoel en al deze ervaringen nemen we na de driedaagse mee naar de klas. Dit zal de klassfeer ten goede komen.

6. Gestructureerd werken

D.m.v. duidelijke afspraken, regels en structuren bieden we de leerlingen een houvast en zekerheid aan. Zo weten ze precies wat er te gebeuren staat en wat er van hen verwacht wordt. Dit doen we o.a. door:

- Bespreken van de daglijn, het dagverloop
- Visualiseren van de regels en afspraken
- Beloningssystemen
- Vrij vaste programma's (lesroosters)
- Aantal betrokken leerkrachten, paramedici per klas worden zo beperkt mogelijk gehouden
- Aparte speeltijden
- ...

7. Belonen en straffen

Omdat leerlingen uit type 3-onderwijs geregeld negatieve kritieken ervaren vanuit hun gedrag, is het belangrijk dat we hun goed gedrag en sterke kanten op een positieve manier bevestigen en stimuleren. Dit kan o.m. door beloningssystemen. Die worden meestal visueel ondersteund (streepje, kruisje, blij gezicht, gedragskaart, ...), opgevolgd voor een bepaalde tijd (dag, week, speeltijd, ...) en bekrachtigd met een sociale (schouderklopje, dikke duim, dat heb je goed gedaan, ...) of materiële beloning (speeltje, sticker, snoepje, ...). Niet enkel binnen de klasgroep streven we naar een positieve benadering van de kinderen maar ook via systemen die klas overschrijdend werken geloven wij dat elk kind een groei kan maken in zijn sociaal- en emotioneel welbevinden.

Vanuit onze werking is het ook belangrijk dat de leerlingen inzien dat wanneer ze negatief gedrag stellen, dit ook gevolgen en consequenties heeft.

Algemeen besluit aanpak:

Als groep streven we naar een harmonische ontplooiing van elk individu. Dit vraagt van zowel leerkrachten als leerlingen niet-aflatende wilskracht, motivatie, energie en gedrevenheid.

Hiervoor is een hecht team onontbeerlijk.

Afspraken bij het stellen van ongewenst gedrag

In bijzondere situaties waarbij we met onze dagdagelijkse aanpassingen en handelingen niet meer kunnen doordringen tot de leerling of de veiligheid niet meer kunnen garanderen voor de leerling en zijn omgeving, gaan we over tot vrijheidsbeperkende maatregelen.

Hierbij werken we met schorsingsprocedures, PTV-technieken en in uitzonderlijke situaties time-out. De procedures hiervoor staan uitgeschreven in desbetreffende protocollen.